

“Hơn thua”

Trên vùng đồi núi của một cao nguyên nọ, có hai người bạn, người tên Ất người tên Giáp. Ông Ất -lớn tuổi hơn- rủ ông Giáp hùn hạp nấu rượu bán,

Ông Ất nói với ông Giáp:

- Ông xuất gạo, tôi xuất nước.

Ông Giáp, hiền, thật, ít nói, tư lự một lúc hỏi:

- Gạo đều do tôi bỏ ra, sau này khi nấu rượu xong, làm sao mà tính toán?

Ông Ất, tính ma mãnh, tất nhiên nói nhiều, leo mép lại hay thề thốt:

- Chúng ta đang ngồi ở đâu đây? Trước bàn thờ nhà ông đúng không? Đây tôi nói: Tôi giàu có hơn ông, cũng lớn tuổi hơn ông, tôi chân thật lắm cơ! Lại luôn tâm nguyện sống là để đức cho con; và... chúng ta còn là đôi bạn thân. Này nhé! Rượu nấu xong chỉ cần trả nước lại cho tôi là được, tất cả còn lại là của bác.

Canh chùng rượu vừa nấu xong, ông Ất thu hết rượu đội về nhà, để lại ông Giáp với mớ hèm (bả tượu) vô tích sự.

Từ lâu nghe và chứng kiến tất cả, thấy chồng buồn tủi vì thua sút bạn bè, vợ ông Giáp an ủi:

- Hơn thua nhau kiểu ấy mà được với ông Trời sao?

Chuyện trên gọi vài ý: - tính “hơn thua” (tranh giành) gốc ở ganh đua (có trong mỗi người) dễ biến thái thành tính hiếp đáp nhau – “hơn thua” còn xảy ra nhiều hơn trong lời nói – dứt bỏ được tính “hơn thua” cả trong lời nói người ta mới tu luyện bác ái thành đạt.

Thật vậy! Quy luật thiên nhiên “*mạnh được yếu thua*” gạn lọc và tuyển lựa để vạn vật tồn sinh - tiến hóa – nên ưu việt thêm lên... thật khắc nghiệt khiến nhiều người “hơn thua” nhau, đến hà hiếp nhau như trong thế giới động vật hoang dã.

“Hơn thua” đến lấn hiếp nhau trong lời nói là vô kể (ngôn ngữ là môi trường hoang dã nhất) chính do nghĩ rằng “...*verba volant*” (lời nói bay đi) nên nhiều người “nói không sợ tội”.

Trong tu luyện bác ái, thánh Vincent de Paul (sáng lập tu hội Nữ tử Bác ái) khuyên bỏ tính “hơn thua” ngay cả trong lời nói, ví dụ: đừng nói một lời hai nghĩa, đừng “*gagner la dernière parole*” (tìm cách nói “lời cuối”) tức: nói như phán một câu kết thúc rồi bỏ đi (hay cúp điện thoại) để người khác ở lại tức điên...

Trên hết, học với Chúa Kitô: “...*hãy học cùng Ta, vì Ta hiền lành và khiêm nhượng trong lòng*” (Mt 11,28-30).

Không màng hơn sẽ hơn. Không sợ thua lại chẳng hề thua.

NK